

HERIJKING REGIONALE

AANPAK JEUGDWERKLOOSHEID

OKTOBER 2024 - DECEMBER 2025

RW-POA
Rivierenland

Procesbegeleiding en uitwerking door
Michelle de Vries
Adviseur

In nauwe samenwerking met Rutger Wintjens
Strategisch adviseur en coördinator
jeugdwerkloosheid

De huidige regionale aanpak jeugdwerkloosheid loopt tot en met 2025, maar wordt tussentijds herijkt. De aanpak is hieraan toe omdat de context inmiddels is veranderd, actielijnen in uitvoering soms afwijken van eerdere planvorming en omdat er van invloed zijnde beleidsontwikkelingen zijn op het domein van jongeren, school en werk.

Vanuit deze aanleiding is in de periode januari - juli met betrokken organisaties in Rivierenland o.l.v. RW-POA, gewerkt aan een herijkte aanpak jeugdwerkloosheid 2024-2025.

AMBITIE

Het maximaliseren van kansen voor jongeren op de arbeidsmarkt, zodat zij kunnen gedijen en bijdragen aan een sterke, veerkrachtige economie en samenleving in Rivierenland.

DOELSTELLINGEN

De startpositie van jongeren duurzaam versterken door ervoor te zorgen dat ze op een laagdrempelige wijze de best passende hulp krijgen. Dit doen we door bestaand aanbod optimaal te benutten en/of te verbinden, of hierop aanvullende initiatieven te ontwikkelen.

ACTIELIJNEN

1. Kernteam jongeren
2. Optimale overstap
3. Jongerenparticipatie
4. Kwikstart - een digitaal platform
5. Samenhang proces "Van school naar duurzaam werk" (VSNDW)

Analyse

De analyse is opgebouwd uit 3 onderdelen: (1) Een kwantitatieve analyse, (2) een beleidsmatige contextanalyse van de wetswijziging VSNDW en (3) een kwalitatieve analyse vanuit de opbrengsten uit de interviews en werksessies.

Lichte stijging aantal werkloze jongeren (2023 t.o.v. 2022). Toename aantal vsv's

7.1% jongeren in Rivierenland heeft geen werk of volgt geen onderwijs (NEET)

Nut en noodzaak van bestaande actielijnen bevestigd, wel concrete voorstellen voor vervolg.

Proces

Het proces dat is doorlopen werd gekenmerkt door betrokkenheid van partners en het inbedden van regionale behoeften en dynamiek in een complex en veranderend beleidsdomein.

VERKENNEN

VERTALEN

VERBINDEN

VASTLEGGEN

- Evaluatie huidige vsv aanpak
- Wetsvoorstel (concept)

- Totstandkoming integrale regionale aanpak van school naar duurzaam werk

Actielijnen

De vier actielijnen worden (aangepast) voortgezet. Verder wordt een actielijn (nr. 5) toegevoegd en één bestaand regionaal initiatief ingebed in actielijn 2.

Kernteam jongeren Voortzetten Aanpassen

Jongerenparticipatie Aanpassen

Proces VSNDW Starten

Optimale overstap Voortzetten Opschalen en verbreden

Kwikstart Voortzetten

Begroting

De totale begroting voor de aanpak jeugdwerkloosheid t/m 2025 bedraagt €723.256. Hiervan zijn €309.256 aanvullend benodigde middelen vanuit de herijking, de overige middelen waren reeds gereserveerd voor de actielijnen. Voor het aanvullend budget wordt €249.256 bekostigd vanuit de DU jeugdwerkloosheid en 60.000 vanuit het Doorstroompunt (vsv-programma).

01

Inleiding

Introduceert de aanleiding voor de herijking, kondigt de herijking met trots aan en werpt alvast een blik op de kern ervan.

02

Analyse

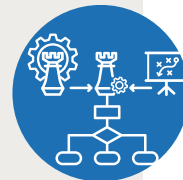
Met een onderverdeling in kwantitatieve data, kwalitatieve beleidsmatige context en regionale research, biedt dit hoofdstuk een fundament waarop de keuzes voor de herijking gebouwd zijn.

03

Aanpak en proces

Neemt je in vogelvlucht mee in de stappen die zijn gezet om tot de herijking te komen en hoe deze in synergie met (de voorbereiding op) het proces voor het regionaal programma van school naar duurzaam werk is vormgegeven.

04

Actielijnen

Stelt voor hoe de bestaande actielijnen worden voortgezet, aangepast, opgeschaald, verbreed of aangevuld, en welke doelen, effecten en impact hiermee beoogd worden.

05

Begroting

Zet de benodigde investering in de actielijnen af tegen de beschikbare middelen hiervoor.

06

Verder

Blijkt vooruit op hoe de herijking in besluitvormingsproces zal worden gebracht, om hierna (verder) uitgevoerd te worden.

Stagiair

1

INLEIDING

Al geruime tijd werken de partners van RW-POA samen aan het realiseren van een inclusief Rivierenland en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Het regionaal werkbedrijf en platform onderwijs en arbeidsmarkt doen dit langs de lijnen van een (herijkte) strategische agenda onderwijs en arbeidsmarkt (2024-2025). Hier wordt concreet uitvoering aan gegeven middels het uitvoeringsplan (2024-2025). Beiden zijn vastgesteld in december 2023.

Binnen de verschillende sporen is aandacht voor het (1) aantrekken en behouden van talent, (2) ondersteunen dat talent wendbaar en veerkrachtig is en (3) inclusief talent. Onderdeel van actielijnen die hier aan bijdragen, is de **regionale aanpak jeugdwerkloosheid**.

De huidige aanpak richt zich op jongeren tussen de 16 en 27 jaar zonder goed arbeidsmarktperspectief. Deze is opgesteld ten tijde van corona en kent een uitvoeringsperiode van 2021 - 2025.

RW-POA wil samen met de betrokken partners deze **bestaande regionale aanpak jeugdwerkloosheid herijken in het eerste en tweede kwartaal van 2024**. We starten hiermee voordat de uitvoeringsperiode van de huidige periode ten einde loopt om verschillende redenen:

- **De wereld om ons heen** - specifiek de economie en arbeidsmarkt - **verandert snel**. De huidige aanpak is tot stand gekomen met de (verwachte) effecten van corona in het achterhoofd. Er is nu sprake van een andere dynamiek en vanuit daar vraagt dan (wellicht) om **bijsturen**.
- Op landelijk niveau vinden **verschillende beleidsveranderingen plaats op het jeugd (en werk) domein (wet van school naar duurzaam werk)**. Door deze nu al proactief mee te nemen, kunnen we kijken hoe deze aanpassingen in beleid op maat van de regionale behoeften kan worden doorgevoerd in Rivierenland. Datzelfde geldt voor de koppeling met het **aanstaande regionale werkcentrum en hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur**.
- **De strategische agenda onderwijs en arbeidsmarkt 2024-2025 is recent vastgesteld**. Met aangescherpte ambities en nieuwe (ontwikkel)initiatieven, is het een mooi moment op te verkennen hoe de aanpak jeugdwerkloosheid hiertoe herijkt kan worden.
- Een aantal **actielijnen** kent inmiddels een **andere uitvoering dan oorspronkelijk bedacht**. Dit nemen we mee in de herijking van de aanpak.

REGIONALE AANPAK JEUGDWERKLOOSHEID - RIVIERENLAND

Jongeren vormen de drijvende kracht achter de toekomstige welvaart van onze samenleving, vooral in een tijd waarin vergrijzing een steeds grotere uitdaging wordt. Ze zijn niet alleen de bouwers van morgen, maar ook de motor achter een bloeiende regionale economie. Hun frisse perspectieven en vernieuwende vaardigheden zijn essentieel voor innovatie en vooruitgang.

Maar laten we niet vergeten dat werk ook van onschatbare waarde is voor jongeren (in kwetsbare positie). Het is niet alleen een bron van inkomen, maar biedt ook een gevoel van eigenwaarde, zelfredzaamheid en sociale verbondenheid. Voor elke jongere kan een baan zelfs een cruciale stabiliserende factor zijn in hun leven, hen helpen om uit kwetsbare situaties te komen en een positieve toekomst op te bouwen.

Het is duidelijk: investeren in (de overstap van school naar *duurzaam* werk van) jongeren loont. Maar daarvoor is meer nodig dan slechts losse initiatieven. Een doelgerichte en samenhangende aanpak is cruciaal om daadwerkelijke meerwaarde te creëren en duurzame effecten te bereiken. Dit vereist een nauwe samenwerking tussen alle betrokken partijen in het jongerenveld en synergie met beleidsontwikkelingen en bestaande reguliere taken.

Daarom presenteren we met trots het actieplan jeugdwerkloosheid voor de arbeidsmarktregio Rivierenland, geldig voor de periode 2024 t/m 2025. Dit plan is ontworpen met één doel voor ogen: het maximaliseren van kansen voor jongeren op de arbeidsmarkt, zodat zij kunnen gedijen en bijdragen aan een sterke, veerkrachtige economie.

Een droom om aan te (mogen) werken.

AMBITIE

Het maximaliseren van kansen voor jongeren op de arbeidsmarkt, zodat zij kunnen gedijen en bijdragen aan een sterke, veerkrachtige economie en samenleving in Rivierenland.

DOELSTELLINGEN

De startpositie van jongeren duurzaam versterken door ervoor te zorgen dat ze op een laagdrempelige wijze de best passende hulp krijgen. Dit doen we door bestaand aanbod optimaal te benutten en/of te verbinden, of hierop aanvullende initiatieven te ontwikkelen.

ACTIELIJNEN

1. Kernteam jongeren
2. Optimale overstap
3. Jongerenparticipatie
4. Kwikstart - een digitaal platform
5. Samenhang proces vsndw

2

ANALYSE

De herijking van de aanpak jeugdwerkloosheid steunt op een gedegen kwalitatieve en kwantitatieve analyse. Deze kan worden verdeeld in de volgende drie hoofdonderdelen. Zij zullen alle drie aan bod komen in dit hoofdstuk. Aan het einde van dit hoofdstuk zijn 2 pagina's "overview" opgenomen. Deze infographic geeft in één oogopslag de conclusies uit de analyse weer.

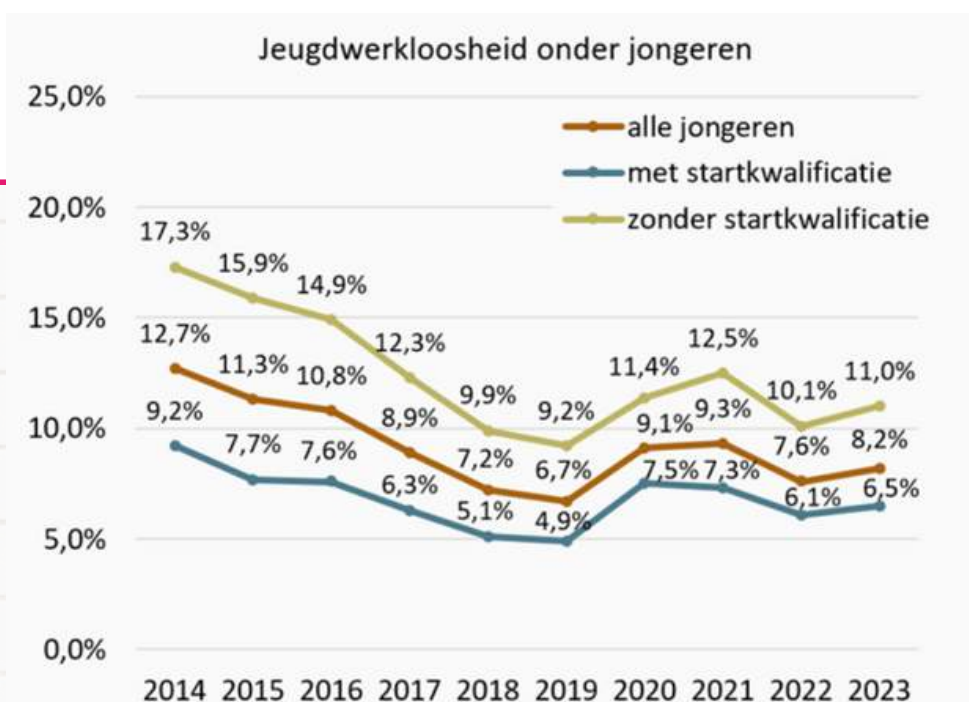
- 1. Kwantitatieve analyse:** Er is ingezoomd op regionale data (t.o.v. landelijke cijfers) betreffende jongeren (in kwetsbare positie) en hun deelname in onderwijs en/of op de arbeidsmarkt.
- 2. Kwalitatieve beleidsmatige analyse:** Om een goed beeld te krijgen van de impact van de wetswijziging "Van school naar duurzaam werk", hebben we de huidige situatie met de toekomstige vergeleken. Hierbinnen zoomen we voornamelijk in op onderdelen waar reeds (enige) duidelijkheid over is gegeven door het ministerie van OCW (en SZW). Uiteraard is deze analyse "levend" en onderhevig aan definitieve keuzes en besluiten die richting het concrete wetsvoorstel nog worden gemaakt dan wel aangepast.
- 3. Kwalitatieve regionale analyse:** In het proces zijn regionale inzichten (behoeften, knelpunten, kansen) opgehaald door middel van interviews en werksessies met betrokken partners bij dit domein. Deze opbrengsten zijn in deze aanpak schematisch opgenomen.

KWANTITATIEVE INZICHTEN: JONGEREN CIJFERMATIG IN BEELD

De meest recente cijfers op dit domein zijn gebaseerd op het schooljaar 2022/2023 en/of het kalenderjaar 2023.

Aantal werkloze jongeren

In 2023 was 8,2% van de 15 t/m 25-jarige beroepsbevolking werkloos (grafiek 1). Dit is een stijging t.o.v. 2022, maar nog altijd lager dan in 2021 (verband met coronapandemie). Ondanks dat het nog altijd lager is dan het hoogste niveau in 2014, is het opvallend dat in een tijd van grote arbeidsmarktkrapte, het aandeel werkloze jongeren toeneemt. Daarbij is het van belang om te benoemen dat de grootste stijging in het percentage werkloze jongeren t.o.v. 2022 komt uit de groep "jongeren zonder startkwalificatie". Dit benadrukt de kwetsbaarheid van deze jongeren op het domein van arbeidsmarkt, werk en uiteindelijk bestaanszekerheid.

Verdiepend beeld van de werkloze jongeren

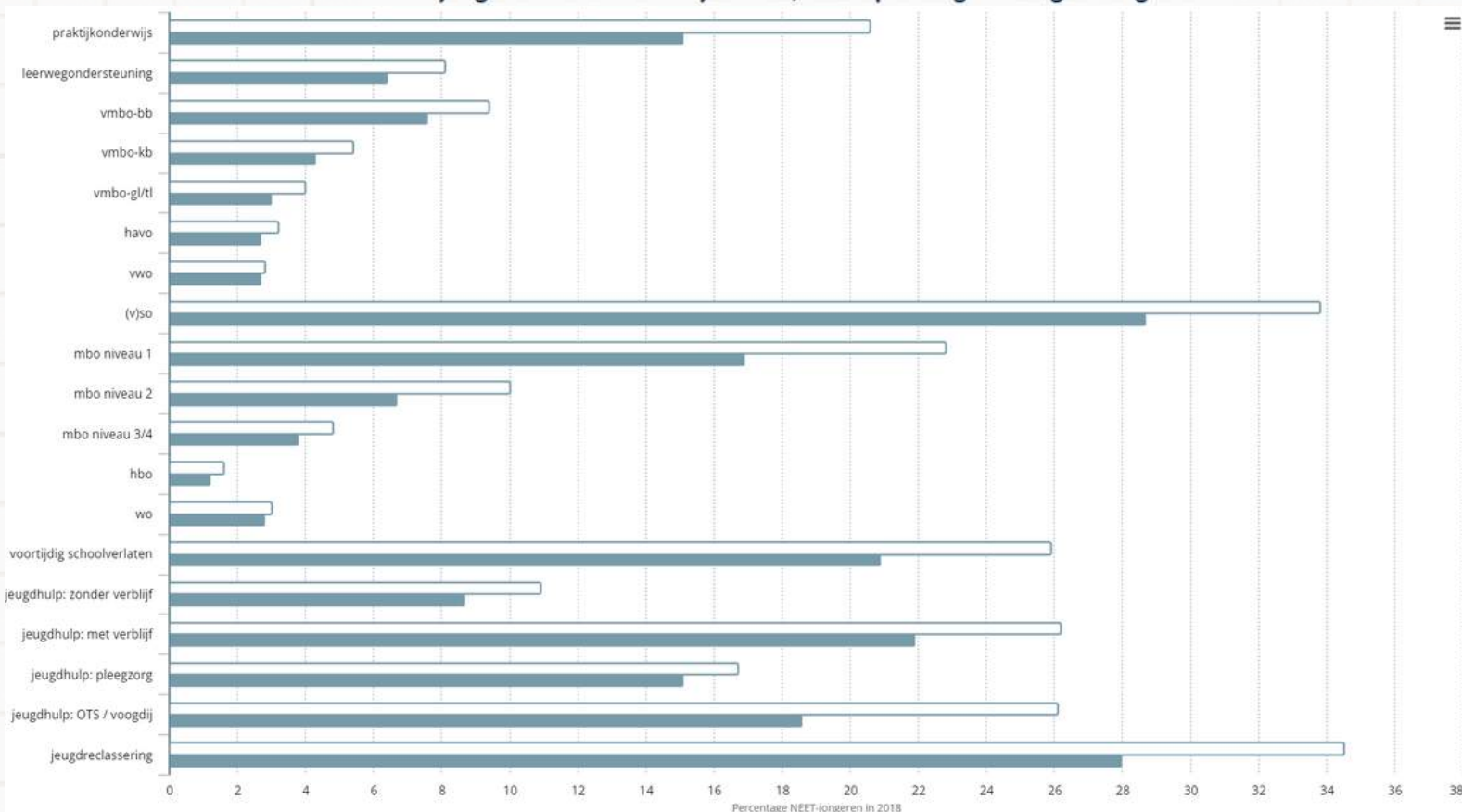
Werkloosheid komt meer voor onder jongeren die buiten de EU zijn geboren, of waarvan de ouders buiten de EU zijn geboren. Oftewel, onder eerste en tweede generatie niet-westerse migranten. In 2023 gaat het is 6.9% van de jongeren die evenals hun ouders in Nederland zijn geboren, op zoek naar betaald werk, tegenover 13,3% van de eerste generatie migrantenjongeren en 10.5% tweede generatie migranten jongeren.

Jongeren zonder werk en opleiding

Tegenwoordig wordt ook geregistreerd hoeveel jongeren tussen de 16 en 27 jaar er geen werk hebben én geen onderwijs volgen. Zij worden aangeduid als de zogenaamde "NEET"- jongeren (Not in Education, Employment or Training". In 2018 (recentste meetjaar) waren dit er in Nederland bijna 233.000, oftewel 10% van alle 16-27-jarigen. Het aantal jongeren in Rivierenland dat in 2018 geen werk heeft en geen onderwijs volgt, bedroeg 2188, oftewel 7,1% van de 16-27-jarigen. Daarvan zijn de meeste jongeren afkomstig uit het (1) voortgezet speciaal onderwijs, (2) MBO niveau 1 en (3) praktijkonderwijs, (4) voortijdig schoolverlaters, of uit (5) situaties waarin zij zorg of ondersteuning ontvangen. Het volledige overzicht is hieronder te vinden in grafiek 2.

Jongeren zonder werk en opleiding (NEET)

jongeren van 16 tot 24 jaar oud, naar opleiding- en zorgachtergrond

Grafiek 2. Rivierenlands percentage (blauwe balk) t.o.v. Nederlands percentage (witte balk). Nederlands Jeugd Instituut, 2024

Als we dan inzoomen op de situatie van voortijdig schoolverlaters, kunnen we een landelijk en regionaal beeld schetsen op basis van de meest recente cijfers uit het schooljaar 2021/2022 (grafiek 3 & 4).

In het schooljaar 2021-2022 waren er 30.242 nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv'ers). Zij maken samen 3% uit van alle leerlingen en studenten t/m 23 jaar. Dit aantal ligt hiermee 6.000 leerlingen en studenten hoger dan het jaar ervoor én is het hoogste aantal in 10 jaar. De toename is het grootst onder studenten aan het mbo.

Volgens scholen en gemeenten heeft deze stijging in het mbo te maken met de nasleep van corona, waarbij veelal online werd lesgegeven en motivatie verloren is gegaan. Daarnaast lijkt de krappe arbeidsmarkt veel jongeren te verleiden om te gaan werken. Tegelijkertijd zien we dat de werkloosheid hoog is onder jongeren zonder startkwalificatie, dus zij lijken hun werk niet duurzaam te kunnen behouden.

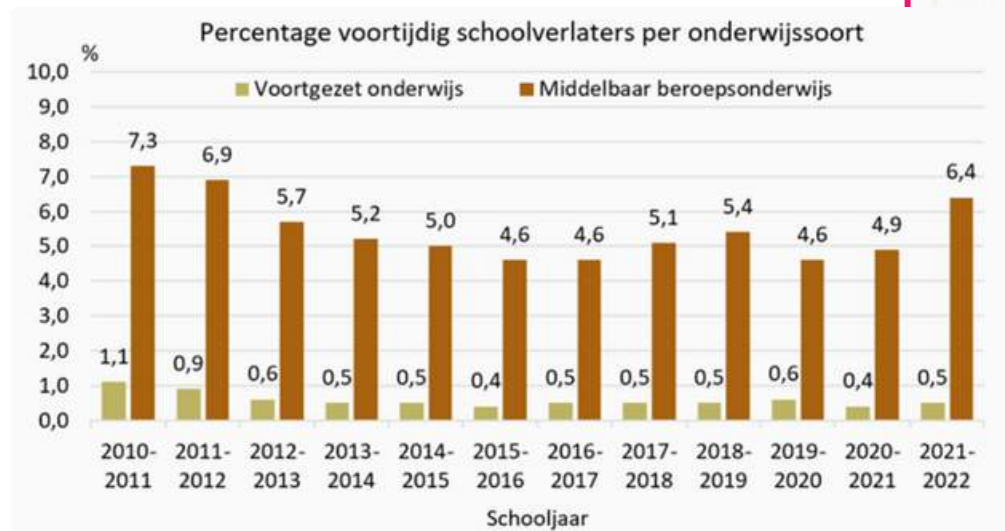
Wanneer we kijken naar regio Rivierenland zien we dat het aantal vsv'ers toeneemt. In tabel 1 is weergegeven hoe het percentage 'nieuwe vsv'ers' in de afgelopen schooljaren is gestegen voor de regio.

Verdere data

Voor de uitwerking van de actielijnen is verder gebruik gemaakt van regionale data. Hierbij richten we ons op cijfers die specifiek inzicht geven in de (noodzaak voor of effecten van) initiatieven. Deze worden daarom verder toegelicht in hoofdstuk 4, gekoppeld aan de actielijnen.

Grafiek 3. Percentage vsv'ers per schooljaar

Grafiek 4. Percentage vsv'ers per onderwijssoort

Schooljaar	Percentage nieuwe vsv'er
19/20	1.41
20/21	1.42
21/22	1.86
22/23	1.99

Tabel 1. Percentage nieuwe vsv'ers per schooljaar in Rivierenland

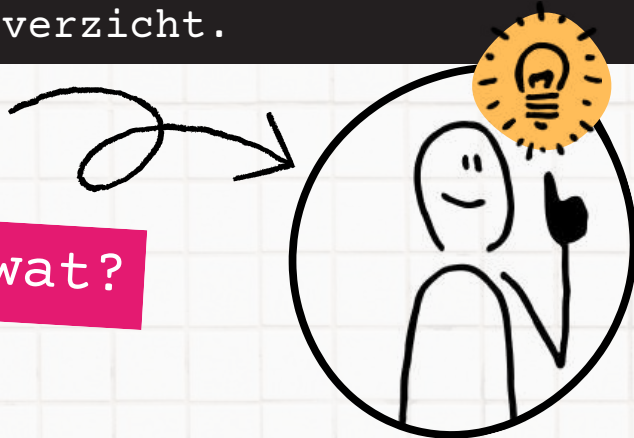
Hoe gaat dat?

HOE ZIT DAT?

Hoe werkt dat dat?

Wie doet wat?

WIE BETAALT DAT?

Wie is wie **NU** ?

Contactgemeente = Tiel (Doorstroompunt)

Er zijn 40 vsv-regio's in Nederland. Per regio coördineert één contactgemeente de melding en registratie van voortijdig schoolverlaters door scholen. Daarnaast organiseert de contactgemeente samenwerking met diverse partijen op het gebied van werk, zorg en onderwijs om een passend traject voor individuele jongeren aan te bieden.

Centrumgemeente = Tiel (RW-POA)

Nederland kent 35 arbeidsmarktregio's. Per arbeidsmarktregio is er een centrumgemeente. Het is aan de centrumgemeente om het samenwerkingsproces, dat moet leiden tot een regionaal arbeidsmarktbeleid, zoals bedoeld in artikel 10 van de Wet SUWI, vorm te geven. Met de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur in het vooruitzicht, zal de centrumgemeente ook de verantwoordelijkheid krijgen over het tot stand brengen van een meerjarenagenda onderwijs- en arbeidsmarkt, de vorming van het regionaal werkcentrum en het vertegenwoordigen van de regio in het landelijk beraad (SZW).

Wie is wie **STRAKS** ?

Onder de wetswijziging blijft de Contactgemeente wettelijk verantwoordelijk voor de totstandkoming van het regionaal programma, de sturing op proces en de bestuurlijke afstemming. De contactgemeente vertegenwoordigt andere gemeenten in de Doorstroompunt-regio. Centrumgemeenten krijgen een actieve rol bij deze totstandkoming van het regionaal programma. Zij zijn de linking pin naar partijen in de arbeidsmarktregio en regionale arbeidsmarktinfrastructuur. De Contactschool doet op basis van het regionaal programma een subsidieaanvraag. en vertegenwoordigt andere scholen in de regio.

Contactgemeente = Tiel (Doorstroompunt)

Contactschool = ROC Rivior

Centrumgemeente = Tiel (RW-POA)

NU

Coördinatie

STRAKS

Aanpak jeugdwerkloosheid

Centrumgemeente, namens arbeidsmarktregio. RW-POA

VSV

Contactgemeente, namens VSV-regio, Doorstroompunt

VSNDW

Contactgemeente, namens VSV-regio, Doorstroompunt

Arbeidsmarktmarktpartners, regio-gemeenten, RMT's, vso, pro, mbo, Doorstroompunten, en S-BB

Contactgemeente, Doorstroompunt, v(s)o- en pro scholen en mbo-instellingen

De contactgemeente van de VSV-regio heeft de coördinerende rol. Hierbij is het verplicht dat de Doorstroompunten en domeinen van arbeid en zorg worden betrokken. In het regionale programma moeten expliciet afspraken worden gemaakt met de onderwijsinstellingen (v(s)o, pro en mbo) en de centrumgemeente van de arbeidsmarktregio. Het regionale bestuurlijk overleg beslist uiteindelijk over het regionaal programma.

Er worden aanvullende maatregelen ingezet om de kans op duurzaam werk voor jongeren te vergroten. Dit is georganiseerd middels 4 actielijnen:

- Ontwikkeling van een regionale integrale jongerenaanpak
- Extra inzet op psychische belasting en eenzaamheid (Overstap vso – mbo);
- Ontwikkeling van een jongerenplatform;
- Ontwikkeling van een digitale sociale kaart (Kwikstart)

- Gemeenten hebben de wettelijke taak om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan. Dit is belegd bij het Doorstroompunt. Doorstroomcoaches worden hiertoe (o.a.) ingezet. Daarnaast geven zij uitvoering aan maatregelen die zijn opgenomen in het VSV-programma.
- De werk en inkomen kant van gemeenten hebben de taak om jongeren tot 27 jaar zonder startkwalificatie te begeleiden naar werk met een leer-werktraject, of andere vormen van begeleiding.
- De mbo-instelling hebben de taak om de kwaliteit van onderwijs en passende begeleiding van scholieren te verbeteren, opdat voortijdig schoolverlaten op het mbo wordt voorkomen.

- De doelgroep van de doorstroompunten wordt uitgebreid van 23 naar 27 jaar.
- De gemeenten krijgen een duidelijke taak in de vorm van een inspanningsverplichting bij de ondersteuning van de overgang naar werk voor jongeren waarvoor de ondersteuning vanuit de onderwijsinstelling en/of Doorstroompunt niet toereikend is. Ook kan vanuit het mbo de gemeente preventief worden betrokken bij loopbaanbegeleiding.
- Mbo's worden verplicht om loopbaanbegeleiding naar werk aan te bieden aan studenten in de laatste fase van hun opleiding tot een jaar na diplomering.

De centrumgemeente ontvangt:

- € 72.000 voor coördinatie
- € 142.181 voor (uitvoering) aanpak

Deze middelen zijn reeds ontvangen en kunnen - gekoppeld aan de herijking - ingezet worden in een zelf te besluiten periode.

De contactgemeenten ontvangen in totaal:

- €37 miljoen voor uitvoering Doorstroompuntfunctie per jaar
- €19.2 miljoen voor uitvoering regionale vsv-programma

De mbo instellingen ontvangen in totaal:

- €30.4 miljoen voor uitvoering regionale vsv-programma

De contactgemeenten van de doorstroompuntregio's ontvangen via een specifieke uitkering:

- structureel 62.2 miljoen voor de uitvoering van reguliere taken
- 51.3 miljoen voor het regionaal programma

De mbo instellingen ontvangen:

- gezamenlijk 20 miljoen extra voor aanvullende loopbaanbegeleiding
- 9.7 miljoen extra voor het regionaal programma

De startpositie van jongeren duurzaam versterken door ervoor te zorgen dat ze op een laagdrempelige wijze de best passende hulp krijgen

- Tegengaan voortijdig schoolverlaten
- Verhogen aantal VSV'ers dat na een jaar terugkeert in onderwijs of aan het werk is

- Het tegengaan van het voortijdig schoolverlaten
- Zoveel mogelijk jongeren volgen onderwijs en/of werken

Zoals benoemd, is expliciet onderzocht wat de toekomstige situatie vanuit de wetwijziging van school naar duurzaam werk is t.o.v. de huidige. Deze wetwijziging gaat (vooralnog) in per 1 augustus 2025. In de hierin opgenomen analyse zoomen we in op onderdelen waar reeds (enige) duidelijkheid over is gegeven door het ministerie van OCW (en SZW). Uiteraard is deze analyse "levend" en onderhevig aan definitieve keuzes en besluiten die richting het concrete wetsvoorstel nog worden gemaakt dan wel aangepast.

PLANVORMING: COÖRDINERENDE ROL EN SAMENWERKINGSPARTNERS

Op dit moment hebben Doorstroompunten - samen met de scholen - de taak om een VSV-programma op te stellen. Hierin zijn (bovenwettelijke) maatregelen opgenomen voor de bestrijding van voortijdig schoolverlaten. De Doorstroompunten hebben hierin een coördinerende rol. Vaak wordt ook de werk en inkomen-kant binnen de gemeenten hierbij betrokken, gegeven hun taak voor jongeren zonder startkwalificatie op het domein van werk. De wettelijke grondslagen komen van het ministerie van OCW en SZW. Daarnaast is het zo dat het ministerie van SZW middelen beschikbaar heeft gesteld aan de arbeidsmarktregio's voor regionale aanpakken jeugdwerkloosheid. Deze aanpakken borduren voort op de crisisaanpakken die tijdens corona zijn gestart. De centrumgemeente heeft de taak om deze plannen - tenminste in samenwerking met arbeidsmarktmarktpartners (regiogemeenten, RMT's, vso, pro, mbo, Doorstroompunten, en S-BB) - op te stellen. De centrumgemeente heeft hierin een coördinerende rol.

Onder de wetwijziging komt er een verplichting voor de betrokken partners om samen te werken. Deze samenwerking dient te worden vastgelegd in een regionaal programma waarin aanvullende maatregelen kunnen worden uitgewerkt. Onder de wetwijziging heeft de contactgemeente van de vsv-regio de coördinerende rol. Hierbij is het verplicht dat de Doorstroompunten en domeinen van arbeid en zorg worden betrokken. In het regionale programma moeten expliciet afspraken worden gemaakt met de onderwijsinstellingen (vso, pro en mbo) en de centrumgemeente van de arbeidsmarktregio. Het regionale bestuurlijk overleg beslist uiteindelijk over het regionaal programma.

TAKEN, VERPLICHTINGEN EN INITIATIEVEN

Op dit moment hebben gemeenten de wettelijke taak om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan en is dit belegd bij het Doorstroompunt. Doorstroomcoaches worden hiertoe (o.a.) ingezet. Daarnaast geven zij uitvoering aan (bovenwettelijke) maatregelen die zijn opgenomen in het vsv-programma. Daarnaast heeft de werk en inkomen kant van gemeenten de wettelijke taak op grond van de participatiewet, om jongeren tot 27 jaar zonder startkwalificatie te ondersteunen naar werk met een leer-werktraject, of andere vormen van begeleiding.

Per vsv-regio is er tevens een contactschool, in Rivierenland is dat ROC Rivor. Ook hebben mbo-instellingen überhaupt wettelijke taken. In de kwaliteitsagenda's van de mbo's staan maatregelen die scholen zelf nemen om de kwaliteit van onderwijs en passende begeleiding van scholieren te verbeteren, opdat voortijdig schoolverlaten op het mbo wordt voorkomen.

SZW stelt iedere arbeidsmarktregio in de gelegenheid om een regionale aanpak jeugdwerkloosheid op te stellen en uit te voeren. Hoewel hierbij de verplichting bestaat om zoveel als mogelijk aan te sluiten op wat reeds bestaat aan aanbod en er een afbakening van de doelgroep bestaat, is er verder veel beleidsvrije ruimte met de samenwerkingspartners initiatieven te ontwikkelen en uit te voeren.

Vanaf augustus 2025 - Door de wetwijziging krijgen de Doorstroompunten een extra taak. Hun doelgroep wordt namelijk uitgebreid van 23 naar 27 jaar, om zo ook jongeren zonder startkwalificatie langere intensieve begeleiding te kunnen bieden en de kans op duurzaam werk te vergroten. Daarnaast heeft de contactgemeente de coördinerende rol in de totstandkoming van het regionale plan, zoals eerder benoemd.

Vanuit de participatiewet krijgen de gemeenten een inspanningsverplichting bij de ondersteuning van de overgang naar werk voor jongeren waarvoor de ondersteuning vanuit de onderwijsinstelling en/of Doorstroompunt niet toereikend is. Ook kan vanuit het mbo de gemeente preventief worden betrokken bij loopbaanbegeleiding. Dit verruimt mogelijkheid tot maatwerk per jongere.

Mbo's worden verplicht om loopbaanbegeleiding naar werk aan te bieden aan studenten in de laatste fase van hun opleiding tot een jaar na diplomering. Dit geldt voor alle studenten die dit nodig hebben, in ieder geval voor studenten van entree en bol niveau 2. Hierbij kan de mbo dus de gemeente betrekken.

FINANCIERING

Huidig - In de huidige situatie bestaan er diverse financiële stromen naar de gemeenten (contactgemeente vsv- en centrumgemeente arbeidsmarktregio en mbo-instellingen). Momenteel ontvangen gemeenten jaarlijks bijna €37 miljoen om de Doorstroompunt-functie uit te voeren. Voor het regionale VSV-programma is jaarlijks in totaal ongeveer €49.6 miljoen beschikbaar, waarvan ongeveer €30.4 miljoen voor mbo-scholen en €19.2 miljoen voor gemeenten. Dit betreffen landelijke bedragen en kennen uiteraard nog een regionale verdeling.

De centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's ontvangen momenteel €72.000 per AMR voor de coördinerende functie voor de regionale aanpak jeugdwerkloosheid. Daarnaast heeft de centrumgemeente Tiel €142.181 ontvangen voor aanvullende begeleiding van jongeren naar werk (aanpak jeugdwerkloosheid).

Vanaf augustus 2025 - Voor de periode onder de nieuwe wet zijn in de kamerbrief d.d. 2 november 2022 een aantal bedragen benoemd. In de laatste versie van de nieuwe wet, wordt aanvullende gegevens verstrekt. Hierbij kan een huidig en toekomstig (voorlopig) beeld worden geschetst voor zowel bekostiging van de uitvoering van de reguliere taken, als het budget voor het regionaal programma.

Om een concreter beeld te geven, baseren we ons vooralsnog op de bekende info van het conceptwetsvoorstel. Het wetsvoorstel voorziet in extra budget voor de extra taken, evenals gezamenlijk budget voor het regionaal programma. Op hoofdlijnen voor de reguliere taken betreft dit:

- Mbo-instellingen ontvangen gezamenlijk 20 miljoen extra om aanvullende loopbaanbegeleiding te bieden aan studenten en gediplomeerden.
- Pro- en vso-scholen ontvangen gezamenlijk 1.5 miljoen extra voor aanvullende loopbaanbegeleiding na het behalen van een diploma of verklaring.
- De contactgemeenten van de Doorstroompunt-regio's ontvangen via een specifieke uitkering structureel 62.2 miljoen voor de uitvoering van reguliere taken. De ophoging heeft grotendeels te maken met het vergroten van de doelgroep naar 27 jaar.
- Gemeenten ontvangen voor de begeleiding naar werk 9.9 miljoen extra. Dit wordt via een decentralisatie-uitkering overgemaakt aan individuele gemeenten.
- De centrumgemeente van de AMR ontvangt jaarlijks 75k voor de coördinatie t.b.v. deelname aan het regionaal programma.

Voor het regionaal programma is er structureel 91,5 miljoen per jaar beschikbaar. De besteding van deze middelen vindt plaats op basis van één regionaal programma, maar bestaat uit een deel voor de contactschool en contactgemeente. Voor het regionaal programma betreft dit:

- Voor de contactschool is 40.2 miljoen beschikbaar. Daarnaast is de regering ook voornemens om 5 miljoen extra beschikbaar te stellen voor de contactschool voor de uitvoering van het regionaal programma. Deze bijstelling is nu nog niet formeel opgenomen, omdat het nog niet is toegekend.
- Voor de contactgemeente is voor het regionaal programma 51.3 miljoen beschikbaar.

Daarnaast is ook 2 miljoen beschikbaar gesteld voor netwerkcoördinatoren pro en vso die in de arbeidsmarktregio's de verbinding leggen tussen deze scholen en vervolgonderwijs, gemeenten en zorgorganisaties.

De opgave waar een regio voor staat is leidend bij de verdeling van de middelen. De middelen voor het regionaal programma en Doorstroompunt worden opnieuw verdeeld op basis van een door het CBS ontwikkeld verdeelmodel.

AMBITIE EN DOELEN

Huidig - Bovenstaande veranderingen kennen uiteindelijk natuurlijk hun grondslag in een overkoepelende ambitie. Jongeren verdienen een duurzaam toekomstperspectief, ook op de arbeidsmarkt. Dit versterkt ook de kansengelijkheid. Daarbij komt dat we alle talenten hard nodig hebben.

Momenteel is het **doel van het regionaal vsv-programma** tweeledig, namelijk:

- Het tegengaan van het voortijdig schoolverlaten
- Het verhogen van het aantal vsv'ers dat na een jaar terugkeert in onderwijs of aan het werk is.

Het **huidige doel van de aanpak jeugdwerkloosheid** is: De startpositie van jongeren zonder goed arbeidsmarktperspectief duurzaam versterken door ervoor te zorgen dat ze op een laagdrempelige wijze de best passende hulp krijgen.

Vanaf augustus 2025

In het **nieuwe - integrale - regionale programma "van school naar duurzaam werk"** staan de volgende doelen centraal:

- Het tegengaan van het voortijdig schoolverlaten
- Zoveel mogelijk jongeren volgen onderwijs en/of werken.

Voor deze tweede doelstelling kan een beroep gedaan worden op de NEET-indicator (not in education, employment or training).

Zoals benoemd, is er uitvoerig met de betrokken organisaties bij het domein van school, werk en inkomen, zorg en jeugdwerk uitgewisseld over wat goed gaat, wat beter kan en welke vraagstukken er nog zijn in de regio. De opbrengsten hiervan zijn tijdens werksessies ter reflectie voorgelegd en zo is stapsgewijs gebouwd aan de voorgenomen herijkte regionale aanpak jeugdwerkloosheid. In deze analyse focussen we op de opgehaalde opbrengsten per bestaande actielijn. In de bijlage is ook breder opgehaalde input beschreven. Deze inzichten bieden goede handvatten voor het vervolgproces naar één regionaal programma van school naar duurzaam werk vanaf augustus 2025.

OPBRENGSTEN KWALITATIEVE ANALYSE IN DE REGIO PER ACTIELIJN

Actielijn 1

KERNTEAM

- Het Kernteam Jongeren Rivierenland wordt gewaardeerd door deelnemende organisaties én partners in de bredere schil.
- Er is extra aandacht nodig voor:
 - Bekendheid/zichtbaarheid
 - Verbinding met bijv. LWL/WSP en later RWC.
 - Nadere verkenning naar overlappende overlegtafels
 - Aandacht strategische, tactische en operationele verbinding

Actielijn 3

JONGERENPARTICIPATIE

- Jongerenparticipatie kan versterkt worden door verkenning naar (meer) verbinding met jongerenwerk.
- Verkenning naar benutting bewezen effectieve methodes die elders worden ingezet.

Actielijn 2

OPTIMALE OVERSTAP

- Proces naar een routekaart levert veel inzichten op.
- Opschaling naar meer scholen is wenselijk.
- Verbreding naar praktijkonderwijs wordt als een kans gezien

Actielijn 4

KWIKSTART

- Er is veel aanbod, maar de "wir war" aan initiatieven maakt dat niet alles optimaal benut wordt - door de doelgroep en jongeren. Het platform Kwikstart, met landelijke en lokale informatie, kan daar aan bijdragen.
- Omdat de uitrol nog loopt, van belang om gebruik en ervaringen goed te monitoren.

Actielijn 5

PROCES VSNDW

- Veel behoefte aan informatiedeling, kennisuitwisseling, betrokkenheid in proces.
- Waarde gehecht aan een proces waarbij strategische, tactische en operationele lijnen goed bij elkaar komen.

3 AANPAK & PROCES

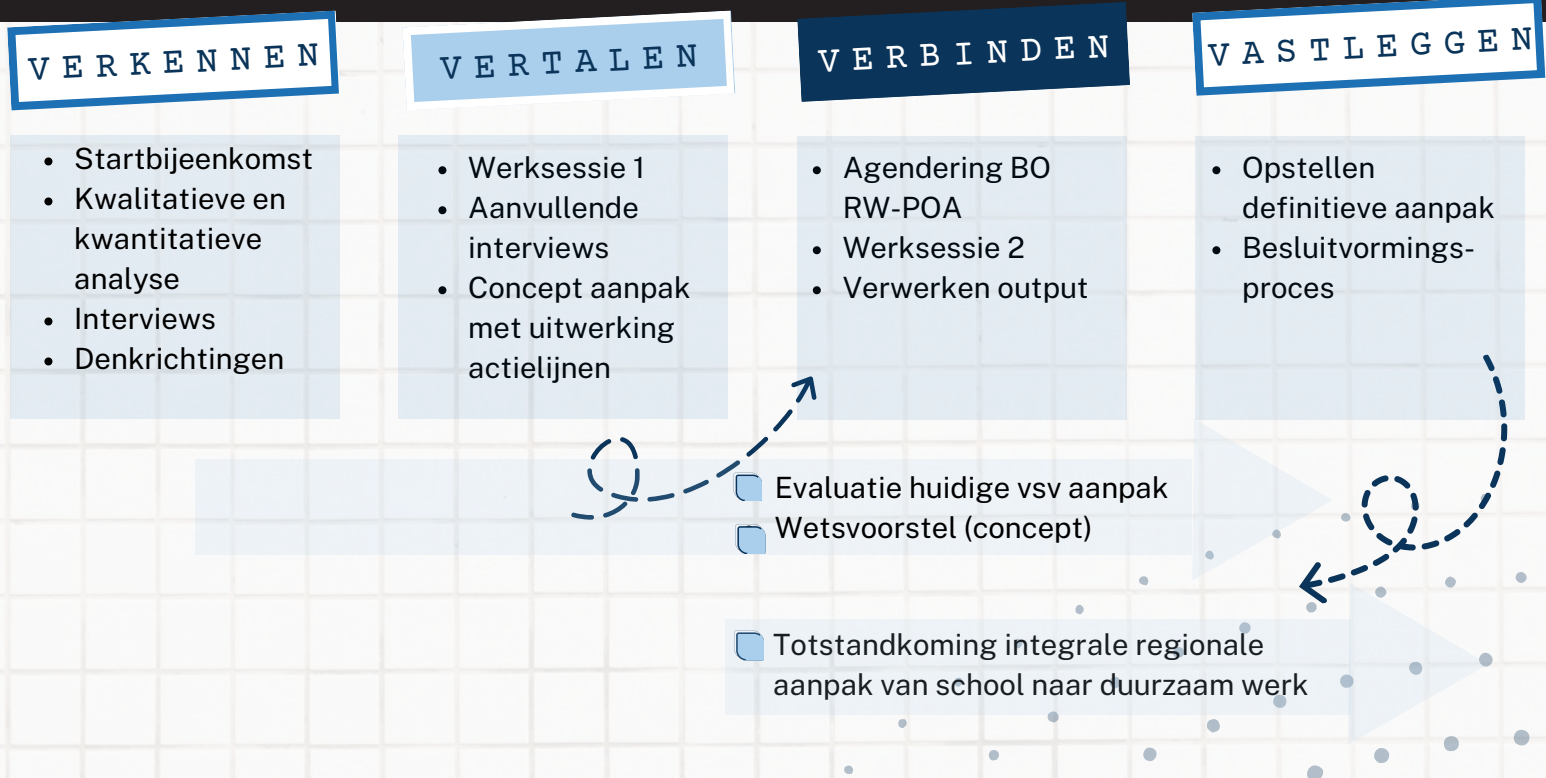

Bij het herijking van de bestaande aanpak staan **twee elementen** centraal:

1. Het is een proces dat we met alle betrokken partners doorlopen, waarbij we stapsgewijs met kwalitatieve én kwantitatieve input komen tot concrete suggesties voor herijking van de bestaande actielijnen.
2. Het is een proces waarin we stevig inzetten op verbinding met de aangekondigde wetswijziging van 'school naar duurzaam werk'. Dit doen we door hierin veel samen op te trekken met het Doorstroompunt en continu bekijken hoe in te zetten acties voor de komende periode zich het beste kunnen verhouden tot de situatie vanaf de wetswijziging (augustus 2025). De breder opgehaalde input tijdens deze herijking, zal meegenomen worden in het proces naar een regionaal programma 'van school naar duurzaam werk'.

Proces en opbrengsten

Om de actielijnen uit de herijkte aanpak ook gemakkelijk mee te (kunnen) nemen in het regionale plan van school naar duurzaam werk (vanaf augustus 2025), werken we de actielijnen uit conform de vereiste omschrijving voor initiatieven onder deze wetswijziging. Dat betreft een omschrijving op tenminste de volgende punten:

- Expliciete verwijzing naar analyse (kwantitatief en kwalitatief) per initiatief.
- Omschrijving van de kwetsbaarheid van de doelgroep; beleid; werkwijze en/of samenwerking waar met het initiatief aan wordt gewerkt.
- Vermelding op welke wijze dit de reguliere uitvoering van wettelijke taken door de betrokken partners aanvult en waarom dat noodzakelijk is. Daarnaast hebben we sowieso oog voor aansluiting/overlap met bestaande (bovenwettelijke) initiatieven
- Afbakening voor wie het initiatief toegankelijk is.
- Een toelichting op de (verwachte) effecten die beoogd worden met het initiatief, waarin een onderscheid kan worden gemaakt in:
 - Output: resultaat, kpi's
 - Outcome: beoogd effect
 - Impact: koppeling aan overkoepelende gezamenlijke ambitie(s)

4

ACTIE
LIJNEN

Actielijnen. Een overzicht.

Wat is nodig?

WAAROM IS DAT?

Hoe doen we dat?

Wie doet wat?

WIE BETAALT DAT?

Actielijn 2: Optimale overstap

De vso- en pro overstap naar mbo is kwetsbaar. Met een regionale investering streven we naar een soepele, zachte landing voor leerlingen, opdat zij niet uitvallen. De actielijn omvat het vastleggen van samenwerkingsafspraken in routekaarten tussen vso en mbo, en het beheer van deze afspraken door een overstapcoach. Verschillende onderdelen worden herijkt (en opgeschaald):

- Samenwerkingsafspraken en routekaart vso-mbo wordt uitgebreid met andere (vso-, pro en mbo-) scholen.
- De overstapcoach ondersteunt ook leerlingen en studenten van andere vso, pro en mbo scholen in de regio.

Daarnaast wordt het scholentraject - nu onderdeel van DDJD - voortgezet als onderdeel van deze actielijn. Hiermee wordt meer samenhang gecreëerd tussen initiatieven die voorzien in een optimale overstap. De opbrengsten vanuit de lopende evaluatie worden meegenomen alsmede de middelen voor structurele borging.

Actielijn 4: Kwikstart

Vanuit de huidige aanpak jeugdwerkloosheid is gewerkt aan de inzet van een digitale sociale kaart voor jongeren. Inmiddels is hiermee een start gemaakt met de lokale uitrol van "Kwikstart", een app en website waarop landelijke en lokale (overheids) informatie voor jongeren overzichtelijk en makkelijk wordt gepresenteerd. In de komende periode wordt dit verder uitgerold met de deelnemende gemeenten en wordt ingezet op de communicatie hierover naar de doelgroep.

Actielijn 1: Kernteam jongeren

Het kernteam jongeren werkt samen met verschillende organisaties om individuele casussen op te lossen en tegelijkertijd te identificeren welke soortgelijke vraagstukken zich voordoen, met als doel structurele verbeteringen aan te dragen voor processen en werkwijzen. Verschillende onderdelen worden herijkt:

- Meer zichtbaarheid via regio-overleggen.
- Verbinding met bredere partnerkring versterken.
- Verhouding tot actietafels onderzoeken.
- Relatie met regionaal werkcentrum verkennen.

Actielijn 3: Jongerenparticipatie

Jongerenparticipatie in de regio vorm te geven, verkennen we de inzet van de bewezen effectieve methode "Speaking Minds".

- Als de verkenning positief uitvalt, zal een projectvoorstel voor de periode januari 2025 - december 2025 worden ontwikkeld en geïmplementeerd in samenwerking met partners.
- Op basis van gerealiseerde resultaten kan worden afgewogen of dit ook voorziet in de wettelijke verplichting van jongerenparticipatie in het regionale programma vanaf augustus 2025.

Actielijn 5: Samenhang proces VSNDW

Om tot een gedragen regionaal programma "Van school naar duurzaam werk" te komen dat voldoet aan alle vereisten van de nieuwe wet, wordt een procesbegeleider ingezet. Deze zal onder gedeeld opdrachtgeverschap van het Doorstroompunt en RW-POA aan de slag gaan met alle betrokken partners. Beoogde resultaten zijn het opleveren van een gedragen regionaal programma incl. een advies t.a.v. de bijbehorende governance.

Actielijn

Kernteam jongeren

Voortzetten

Aanpassen

Context

In Rivierenland zijn er **tal van projecten en dienstverlening** gericht op het bestrijden van jeugdwerkloosheid. Tegelijkertijd is geconcludeerd dat de dienstverlening **versnipperd** was en nog te vaak mist de **verbinding in operationele samenwerking**. Het ontbrak aan een centrale plek waar vraagstukken rondom scholing, werk en inkomen vanuit jongeren tussen 16 en 27 jaar, bij elkaar kwamen. Om deze reden is een kernteam van professionals gestart om invulling te geven aan deze **centrale plek (voor netwerkpartners)**, met de verantwoordelijkheid voor het vinden van **duurzame oplossingen**, in samenwerking met **regionale netwerkpartners**. Het **versterkt het organiserende vermogen** in de onderlinge samenwerking, biedt **structurele en gecoördineerde afstemming** en **inzicht in taken en financiering**. Op deze manier kan het de versnippering tegengaan en verbindingen leggen.

Analyse

Een belangrijke conclusie uit een onderzoek van het CBS in opdracht van OCW (2020), is dat er een duidelijk verband is tussen multiproblematiek en voortijdig schoolverlaten. Namelijk jongeren met multiproblematiek, vallen vaker uit dan jongeren zonder (CBS, 2020). Ook is duidelijk dat naarmate het aantal “problemen” toeneemt, het aandeel VSV'ers ook toeneemt (idem).

We weten dat in Rivierenland in verhouding met andere regio's veel gebruik wordt gemaakt van jeugdhulp (12.6% regionaal vs. 10.6% landelijk) (CBS, 2021). Daarnaast toont de GGD-monitor (2021) dat bij 1 op de 10 gezinnen de opvoedbelasting dusdanig hoog dat behandeling of begeleiding voor kinderen nodig is. Dit zegt iets over het aandeel jongeren met hulpvragen of kinderen die opgroeien in een kwetsbare omgeving.

Vanuit deze constatering, is de inzet van het kernteam om 2 redenen van toegevoegde waarde: In algemene zin: Uit bovenstaande cijfers kunnen we de aanname maken dat een groter aandeel Rivierenlandse jongeren een (complexere) hulpvraag hebben en organisaties baat hebben bij een multidisciplinaire benadering. Bij multiproblematische casussen *voorafgaand aan voortijdig schoolverlaten*, kan een kernteam direct multidisciplinair de casus bekijken en preventief te werk gaan. Bij multiproblematische casussen *na voortijdig schoolverlaten*, kan hier ook van geleerd worden om juist voor complexere vraagstukken, duurzame verbindingen en oplossingen te creëren. Een verbinding leggen met jeugdzorg/hulp, kan hierin het lerend vermogen onderling versterken.

Wat ?

Het kernteam bestaat (momenteel) uit vertegenwoordiging vanuit ROC Rivor, Werkzaak Rivierenland, Doorstroompunt en RW-POA. De leden van het kernteam jongeren werken organisatie overstijgend aan complexe casussen die vanuit de eigen organisatie of netwerkpartners zijn ingebracht. Ze zoeken naar duurzame oplossingen voor de individuele casussen én monitoren welke type vraagstukken zich (vaker) voordoen vanuit een signalerende functie. Dit kunnen zij - samen met opdrachtgevers - vertalen naar structurele verbeteringen in processen en/of werkwijzen.

Positionering

Alle (organisaties van de) leden van het kernteam hebben wettelijke (reguliere) taken in de begeleiding en ondersteuning van (kwetsbare) jongeren op het gebied van scholing, werk en inkomen. Het kernteam is een aanvullend instrument op deze reguliere uitvoering. In beginsel worden de gezamenlijk besloten interventies binnen bestaande (reguliere) middelen van de betrokken partners ingezet. Mocht de benodigde ondersteuning niet hierbinnen passen, dan kan worden teruggevallen op middelen vanuit de regionale aanpak.

Doelgroep

Het kernteam behandelt en monitort vraagstukken rondom scholing, werk en inkomen van jongeren in kwetsbare positie tussen de 16-27 jaar uit de arbeidsmarktregio Rivierenland. Hiermee heeft het kernteam dus automatisch een bereik over alle partners/organisaties die een verantwoordelijkheid hebben op dit domein.

Tijdslijn

Het kernteam jongeren is een bestaande actielijn. Deze wordt - herijkt - vervolgd t/m tenminste december 2025. In het proces naar een regionaal programma “van school naar duurzaam werk”, kan verder worden verkend of en hoe deze actielijn hier onderdeel van kan uitmaken.

Herijking

De toegevoegde waarde van het kernteam jongeren is (h)erkend tijdens het proces van de herijking. De betrokken partners hebben dan ook aangegeven dat het voortzetten ervan gewenst is. Daarbij zijn verschillende aandachtspunten meegegeven, om de impact van het kernteam te vergroten. Deze aandachtspunten zijn zowel vanuit het kernteam zelf aangedragen, als ook een bredere vertegenwoordiging van betrokken partners. **Concreet betreft het:**

- Er wordt extra aandacht besteed aan de zichtbaarheid van het kernteam. Deze richt zich specifiek op de schil van betrokken professionals, met als doel het (breder en meer) ophalen van casussen. Hiervoor worden bestaande overlegstructuren waar de professionals elkaar ontmoeten in de regio benut. Daarnaast vraagt het om het expliciet uitdragen van de functie van het kernteam binnen de eigen organisaties die deelnemen aan het kernteam.
- Er wordt extra verbinding gezocht met partners in de “2e schil”, zoals het RMT, WSP, LWL, jongerenwerk. Specifieke aandacht gaat uit naar het verbinden met de werkgevers en hun perspectief. Dit heeft als doel het uit wisselen over beschikbare dienstverlening vanuit de organisaties, aanvullend zicht krijgen op behoeften van en kansen voor jongeren én werkgevers. Ook wordt verkend hoe een mogelijke verbinding met het zorgdomein kan worden gelegd.
- Er wordt verkend hoe het kernteam zich verhoudt tot andere overleggen, zoals de actietafel “kwetsbare jongeren” (VSV-plan) en hoe dit idealiter vorm krijgt onder het regionale plan “van school naar duurzaam werk”.
- Er wordt verkend hoe het kernteam zich verhoudt tot de ontwikkeling richting een regionaal werkcentrum. Het is de wens om de casussenstroom via deze verbinding te optimaliseren.
- Er wordt verkend hoe het kernteam - vanuit het proces richting een regionaal programma VSNDW - zich kan doorontwikkelen. Daarbij is o.a. het volgende als kans benoemd:
 - Professionals vanuit de gedane ervaringen en ontwikkelde expertise een stuk regionale professionalisering/ondersteuning bieden.
 - Kernteam jongeren in de keten een eenduidige, ingebedde schakel maken in de regionale ondersteuning/begeleiding in de route van jongeren van school naar werk.

Resultaten

We verwachten met de beoogde resultaten (kpi's) verschillende effecten te bewerkstelligen, die een positieve bijdrage leveren aan de ambitie van de aanpak jeugdwerkloosheid.

KPI's

- Er worden (min.) 30 aantal casussen behandeld.
- Er wordt 2x per jaar gerapporteerd vanuit de signaal- en monitoringsfunctie en deze wordt doorgeleid naar het RW-POA netwerk.
- Er worden 2 bijeenkomsten per jaar georganiseerd waarbij de partners uit de 2e schil worden uitgenodigd.
- Het kernteam wordt meegenomen in het proces naar een regionaal programma en de RWC-ontwikkeling.

Effecten

- Complexe casussen zijn effectief opgelost vanuit reguliere dan wel aanvullende ondersteuning.
- Partners leren actiegericht meer over elkaars dienstverlening en werkwijze.
- De samenwerking tussen partners is versterkt.
- Hiaten in bestaand aanbod zijn gesignaleerd en hiervoor worden gezamenlijk oplossingen aangedragen.
- Kennis en kunde wordt in een vloeiende lijn tussen uitvoering, management en regionaal bestuur gedeeld.

Impact

Door een intensieve, versterkte samenwerking worden jongeren op casusniveau effectief geholpen en de monitorings- en signaalfunctie onder de betrokken organisaties levert structurele toegevoegde waarde op voor de beleidsontwikkeling en dienstverlening op dit domein. Zo krijgen meer jongeren op laagdrempelige wijze de best passende hulp en wordt hun startpositie versterkt.

Financiering

Voor het voortzetten van de actielijn "Kernteam jongeren" blijft een totaal budget van € 110.000,- beschikbaar besteld. Belangrijk is dat een reeds beschikbaar gesteld budget is vanuit de lopende periode en er dus niet om aanvullende middelen wordt gevraagd, behalve dat er rekening is gehouden met indexatie. Dit budget is op onderstaande wijze verdeeld (op hoofdlijnen) over de verschillende onderdelen van de actielijn:

- € 30.000,- deelname kernteam (2u pw per lid)
- € 30.000,- uitvoering acties (2u pw per lid)
- € 25.000,- Stelpost uitwerken stappenplan 'BBL'ers zonder werkplek'
- € 25.000,- Stelpost overige aanvullende dienstverleningskosten

Vervolg

Bij de verdere voortzetting van het kernteam, worden de herijkingen toegepast. Het kernteam zal in q4 2024 - samen met hun directe opdrachtgevers - een jaarplan voor 2025 opstellen, waarin wordt beschreven hoe de herijkingen worden doorgevoerd en de KPI's worden gerealiseerd. Daarnaast behouden de continue mogelijkheid om wendbaar te blijven in de positionering van het kernteam t.o.v. het regionale werkcentrum en in het kader van de wetwijziging VSNDW.

Actielijn

Optimale overstap

Voortzetten

Opschalen en verbreden

Overstapcoach

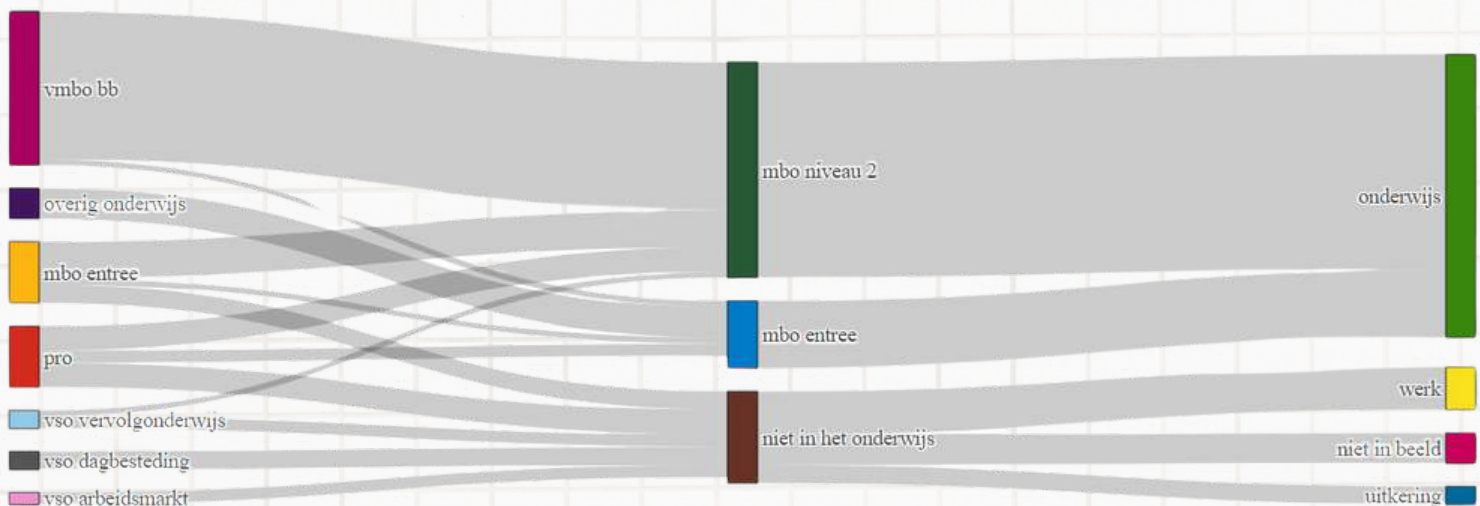
Context

Jongeren die de overstap maken van het voortgezet speciaal onderwijs (vso) naar het mbo, zijn door partners aangemerkt als potentieel kwetsbare doelgroep. Deze constatering wordt tevens bevestigd door het rapport “De overstap van vso naar mbo: Hoe kan de overstap worden versoepeld?” door Regioplan (2023). De praktijk laat zien dat de overgang van vso naar mbo veel vraagt van de leerlingen, waarbij een substantieel deel van deze jongeren problemen ervaart of zelfs uitvalt. De regio investeert in een soepele overgang om zo de overgang voor leerlingen “kleiner” te laten voelen en de landing in het mbo “zachter” te maken.

Analyse

Voor deze analyse hebben we ingezoomd op de overstapcijfers voor jongeren in een kwetsbare positie. Belangrijk om te weten is dat deze “kwetsbare positie” in deze cijfers van OCW zijn gebaseerd op hun overstap (*mbo2, mbo-entree of uit het onderwijs*) en de recentste cijfers uit *schooljaar 2021-2022* komen. Deze laat o.a. zien dat in onderlinge verhouding, (1) de meeste leerlingen vanuit vmbo-bb, mbo entree en praktijkonderwijs de overstap maken naar mbo2, en (2) vanuit mbo-entree en praktijkonderwijs de overstap maken naar mbo-entree.

De bestaande routekaart zet in op de overstap vso-mbo (entree). Voor de afweging van volgende routekaarten, is het interessant om deze te benaderen vanuit waar veel leerlingen naartoe bewegen om zo het bereik en de impact te vergroten.

Wat ?

De actielijn is tweeledig. Enerzijds worden **samenwerkingsafspraken** gemaakt over de verantwoordelijkheden vanuit het vso en mbo i.r.t. de (ondersteuning van de) leerling, als ook de inzetbare ondersteuningsactiviteiten. Deze worden vastgelegd in een zogenaamde “**routekaart**”. Anderzijds is er een **overstapcoach** die een centrale rol heeft bij het ondersteunen van leerlingen en studenten. Ook waakt de overstapcoach over de uitvoering en monitoring van de afspraken zoals opgenomen in de routekaart.

Positionering

De onderwijsinstellingen hebben ieder wettelijke (reguliere) taken in de ondersteuning van leerlingen die hun school verlaten (vso en pro) dan wel een opleiding starten (mbo). De routekaart en de overstapcoach zijn aanvullende instrumenten om de reguliere verantwoordelijkheden inzichtelijk(er) te maken en extra te sturen en monitoren op een optimale benutting en inzet hiervan.

Doelgroep

De overstapcoach is er voor leerlingen waarvoor de overstap een kwetsbaar moment vormt. Dit zijn leerlingen waar de betrokken vso-/pro-scholen zorgen hebben over een overstap naar het mbo (zonder extra begeleiding). Deze zorgen kunnen voortkomen uit verschillende situationele of in de persoon gelegen (psychische) factoren. De betrokken professionals maken hierin een onderbouwde afweging. Hierbij is het expliciet niet de bedoeling dat reguliere taken of verantwoordelijkheden worden overgenomen, maar wel om (extra) aandacht te hebben voor monitoring van de begeleiding, bewaken van verantwoordelijkheden en mogelijke noodzakelijke aanvullende ontwikkeling van ondersteuning.

Tijdslijn

De bestaande actielijn “overstap vso/pro-mbo” is in uitvoering. Deze wordt - herijkt - vervolgd t/m tenminste december 2025. In het proces naar een regionaal programma “van school naar duurzaam werk”, kan verder worden verkend of en hoe deze actielijn hier onderdeel van kan uitmaken, dan wel hoe deze type samenwerking bestendig kan worden in reguliere werkwijzen.

Herijking

De (verwachtte) toegevoegde waarde van de éxtra aandacht voor de overgang van vso naar mbo wordt door de betrokken partners (h)erkend. Daarbij is het relevant om te noemen dat de overstapcoach begin schooljaar 2024-2025 start, op basis van de opgeleverde routekaart. De daadwerkelijke effecten van deze inzet, zullen pas in de periode hierna zichtbaar worden. Wel is door de betrokken partners aangegeven dat:

- Het uitwerken van de routekaart vso-mbo al heeft bijgedragen aan het gedeelde inzicht in de verantwoordelijkheden, beschikbare type ondersteuning, werkwijzen en verbinding van en met betrokken instellingen.
- De overstapcoach naar verwachting ruimte zal hebben om - aanvullend op de leerlingen van de tot dusver betrokken vso-school - leerlingen vanuit meerdere vso- en pro-scholen een rol te nemen.
- Er interesse is vanuit verschillende regionale onderwijsinstellingen om (ook) deel te nemen aan het initiatief.

Op basis van bovenstaande opbrengsten, zal de bestaande actielijnen - herijkt - worden voortgezet, namelijk:

- De bestaande routekaart voor vso-mbo wordt met meer (vso-, pro- en mbo-)scholen in arbeidsmarktregio Rivierenland verrijkt (aanvullend op de bestaande en volgens een gelijke werkwijze).
- Hierbij wordt tevens verkend hoe de routekaart kan worden uitgebreid met de internationale schakeklas (ISK) in de regio en reguliere vo-scholen.
- De ondersteuning door de overstapcoach wordt (waar mogelijk binnen bestaande capaciteit) ook ingezet voor leerlingen en studenten van andere vso, pro en mbo scholen in de regio.

Resultaten

We verwachten met de beoogde resultaten (kpi's) verschillende effecten te bewerkstelligen, die een positieve bijdrage leveren aan de ambitie van de aanpak jeugdwerkloosheid.

KPI's

- De routekaart wordt uitgebreid met mbo, pro-scholen en overige vso-scholen.
- Er wordt verkend naar een eventuele uitbreiding van de routekaart met het ISK en reguliere vo-scholen.
- De overstapcoach wordt ingezet voor leerlingen die onderwijs volgen bij betrokken, regionale onderwijsinstellingen.

Effecten

- De overgang van onderwijs naar onderwijs is soepeler.
- Minder leerlingen vallen uit als gevolg van problemen voortkomend uit een overstap van (vso/pro) onderwijs naar (mbo) onderwijs.

Impact

Door meer inzicht in de ondersteuningsmogelijkheden van vso-, pro- en mbo-instellingen t.b.v. de overgang van onderwijs naar onderwijs en een expliciete monitoring van uitvoering hiervan op casusniveau, wordt dit (reguliere) aanbod beter benut en de samenwerking hieromtrent versterkt. Zo krijgen meer jongeren op laagdrempelige wijze de best passende hulp en wordt hun startpositie versterkt.

Financiering

Voor het voortzetten van de actielijn “optimale overstap” wordt een totaal budget van €304.000,- beschikbaar besteld. Dit budget is op onderstaande wijze verdeeld (op hoofdlijnen) over de verschillende onderdelen van de actielijn:

- € 214.000,- (overstapcoach)
- € 90.000,- (stelpost/ontwikkeling routekaart).

Vervolg

In de komende periode wordt verkend met welke vso- en pro-scholen de actielijn kan worden opgeschaald en verbreed. Hierbij wordt tevens verkend hoe - naast de voort te zetten samenwerking met ROC Rivor - ook het aanhaken van Yuverta is onderdeel van de herijking. Op basis daarvan wordt eenzelfde werkwijze gevolgd als bij de reeds bestaande routekaart/inzet van de overstapcoach.

Actielijn

Optimale overstap

Voortzetten

Van passend onderwijs naar passend werk

Context

De praktijk laat zien dat de overgang van het vso-pro naar de arbeidsmarkt veel vraagt van de leerlingen, waarbij een substantieel deel van deze jongeren problemen ervaart of zelfs uitvalt. De regio investeert in een soepele overgang om zo de overgang voor leerlingen 'kleiner' te laten voelen (o.a. via de overstapcoach). Door vroegtijdig de ondersteunings- en begeleidingsbehoefte van jongeren in kaart te brengen kan een passende plek op de arbeidsmarkt gevonden worden. Een duurzame plek op de arbeidsmarkt wordt zo gerealiseerd.

De samenwerking tussen de pro-/vso scholen en Werkzaak bestaat al langer. Voorheen konden scholen individuele trajecten bij Werkzaak inkopen om Werkzaak een inschatting te laten maken wat nu precies de arbeidscapaciteiten van een leerling waren aan de hand van een praktijkobservatie.

De verschillende scholen en Werkzaak kwamen met elkaar tot de conclusie dat deze trajecten eigenlijk niet het gewenste effect hadden. Er gaat namelijk nog te veel talent verloren, te veel jongeren stappen nog voortijdig uit het arbeidsproces of komen op een arbeidsplaats die niet passend is waardoor ze uitvallen.

De volgende conclusies werden getrokken:

- De gebruikelijke periode van 3 maanden observeren was te kort voor leerlingen in het vso/pro om tot ontwikkeling/groei te komen. Zij hebben, over het algemeen genomen, langer de tijd nodig om zich werknemersvaardigheden en arbeidsvaardigheden eigen te maken.
- Daarnaast kwamen leerlingen te laat in beeld, namelijk kort voor het moment dat zij uit zouden gaan stromen. Hierdoor kon er na een periode van observatie weinig meer worden gedaan door school en Werkzaak qua begeleiding van de leerling naar werk.

Het verschil voor de kwetsbare leerlingen tussen 'ik kan het' en 'ik kan het niet' is 'ik kan het niet alleen'. Daar is extra begeleiding en ondersteuning voor nodig.

Analyse

Momenteel wordt gewerkt aan de cijfermatige analyse van de afgelopen (project)periode. Hoewel deze nog niet volledig afgerond is, hebben we wel al zicht op de volgende (eerste) resultaten over het schooljaar 2021/2022 en 2022/2023:

Van de deelnemende leerlingen heeft 47% na een traject bij Werkzaak een hoger advies t.o.v. van gestelde uitstroomperspectief vanuit school. 17% van de leerlingen heeft een lager advies en 27% een gelijk advies.

Wat?

De vso en pro scholen uit Rivierenland en Werkzaak Rivierenland willen de leerlingen een werkplek bieden in het kader van Leren op Locatie. Jongeren in kwetsbare positie wordt de kans geboden om hun talenten te ontwikkelen en in te zetten in een beschutte werkomgeving.

De leerling komt met begeleiding van school in een omgeving die hen uitdaagt en die gericht is op het ontwikkelen van talenten en het in kaart brengen van mogelijkheden. Hierdoor komt de leerling tot zijn/haar recht en kan laten zien wat hij/zij kan, wat zijn/haar verdere begeleiding op school optimaliseert en kansen op (beschut) werk vergroot.

Positionering

Middels het Leren op Locatie kan Werkzaak bijdragen aan een (aan)sluitende route tussen school en werk, een warme overdracht en het tegengaan van jeugdwerkloosheid. Door vroegtijdig contact met school of het Doorstroompunt kan de gemeente ook beter in kaart brengen of er belemmeringen zijn op meerdere leefgebieden.

Voor jongeren met meervoudige (complexe) problematiek is een gelijktijdige aanpak gericht op alle leefgebieden zeer effectief. Met een integrale aanpak stromen jongeren meer, sneller en duurzamer uit naar werk.

Doelgroep

Het leren op locatie bij Werkzaak in Geldermalsen is beschikbaar voor alle jongeren, afkomstig vanuit het Voortgezet Speciaal Onderwijs of het Praktijkonderwijs. In eerste instantie gerelateerd aan de vijf vso-pro scholen binnen de regio. Te noemen: Pro De Brug, de praktijkafdeling van het KWC Culemborg, De Cambier, De Sonnewijzer en de praktijkafdeling van het Lingecollege. Mits ruimte beschikbaar kunnen plekken worden gefaciliteerd voor leerlingen afkomstig vanuit scholen buiten de regio waarbij voorwaarde is dat de leerlingen woonachtig zijn binnen regio Rivierenland.

Tijdslijn

Het bestaande projectplan wordt momenteel aangepast aan de huidige situatie. In schooljaar 2024-2025 nemen 20 leerlingen vanuit de verschillende vso-pro scholen deel aan de leren op locatie bij Werkzaak Rivierenland. De inzet begeleiding vanuit de vso-pro scholen wordt voor het volledige schooljaar ingezet voor vijf dagen in de week.

Herijking

De (verwachtte) toegevoegde waarde van de éxtra aandacht voor de overgang van vso naar mbo wordt door de betrokken partners (h)erkend.

Resultaten

We verwachten met de beoogde resultaten (kpi's) verschillende effecten te bewerkstelligen, die een positieve bijdrage leveren aan de ambitie van de aanpak jeugdwerkloosheid.

KPI's

- 20 leerlingen nemen in schooljaar 24-25 deel aan de leren op locatie bij Werkzaak Rivierenland.
- Begeleiding en expertise vanuit de vso-pro scholen wordt ingezet voor de begeleiding van 20 leerlingen, voor 5 dagen in de week.

Effecten

- Mogelijke instroom in de richting van een uitkering kan worden voorkomen als er een sluitende aanpak plaatsvindt tussen school en werk door begeleiding van Werkzaak.
- De samenwerking met vso/pro scholen wordt door deze aanpak nog verder versterkt, wat belangrijk is omdat werkzoekende klanten van Werkzaak veelal vanuit deze onderwijsvorm binnenkomen.

Impact

Door meer inzicht in de ondersteunings- en begeleidingsbehoefte van leerlingen zijn scholen in staat om de deelnemende leerlingen te begeleiden richting een duurzame plaats op de arbeidsmarkt

Financiering

Voor het opnemen van dit onderdeel binnen de actielijn "optimale overstap" wordt een totaal budget van €111.256,- beschikbaar gesteld. Dit budget wordt ingezet voor het bekostigen van de trajectbegeleider vanuit de vso-/pro-scholen voor 5 dagen per week voor schooljaar 2024-2025.

Vervolg

In de komende periode wordt verder vervolg gegeven aan de uitvoering van de actielijn. Tevens wordt gedurende het komende schooljaar bekeken op welke wijze de positieve effecten ervan geborgd kunnen worden ook na dit schooljaar.

Actielijn

Jongerenparticipatie

Aanpassen

Context

Onderzoeken wijzen uit dat effectiviteit van maatregelen groter is wanneer deze goed aansluiten bij de behoeften en leefwereld van de doelgroep. Een manier om dit te toetsen voor het aanbod voor jongeren (in kwetsbare positie) is door hen actief te betrekken bij het ontwikkelen en uitvoeren van initiatieven waarvan zij de doelgroep zijn.

In het nog op te stellen regionale programma “Van school naar duurzaam werk”, is het betrekken van jongeren een (verplicht) onderdeel.

Analyse

Wetenschappers onderstrepen het belang van de actieve deelname aan de samenleving, voor jongeren vanaf jonge leeftijd. Kinderen ontwikkelen het zelfvertrouwen en de competentie om actief deel te nemen door het in de praktijk stap voor stap te doen. Ook kijken jongeren en bestuurders of beleidsmakers verschillend naar vraagstukken en (mogelijke) oplossingen. Alleen al daarom verrijkt de manier waarop jongeren de wereld zien het perspectief van bestuurders. Dit is uitgebreid onderzocht in het rapport “Bondgenoten in de democratie” (2021) dat ‘Number 5 Foundation’ heeft uitgevoerd in opdracht van het ministerie van BZK.

Wat ?

De bestaande actielijn heeft een verkenning naar verschillende vormen van jongerenparticipatie opgeleverd, heeft niet tot uitvoering geleid. Dit heeft te maken met onvoldoende succesvolle invulling ervan, als ook (onverwachts) gebrek aan personele inzet in de cruciale fase van verkenning naar implementatie. Deze actielijn wordt om deze reden volledig aangepast.

Positionering

Het betrekken van jongeren bij de vorming en uitvoering van beleid is momenteel geen wettelijke verplichting voor betrokken partners in dit domein. Indien het plaatsvindt, is dat incidenteel en ad hoc. Met de in werking treding van de wet “van school naar duurzaam werk” per augustus 2025, wordt “jongerenparticipatie” echter een verplicht onderdeel van het regionale programma. Om deze reden zal de komende periode worden benut om een effectieve vorm hiervoor te vinden, passend bij de jongeren én initiatieven in de regio. Zo zal het als onderdeel van de aanpak jeugdwerkloosheid een aanvullend initiatief zijn op wettelijke (reguliere) activiteiten, maar wordt het onder de wetswijziging een invulling van een verplichte activiteit.

Doelgroep

Het uitgangspunt is dat de gekozen vorm voorziet in potentiële deelname van alle jongeren tussen 16-27 jaar uit regio Rivierland, maar voldoende laagdrempelig is om ook jongeren in kwetsbare positie te betrekken.

Tijdslijn

De bestaande actielijn “jongerenparticipatie” ligt momenteel stil. Na positieve besluitvorming in q3 2024, zal opnieuw invulling worden gegeven aan de herijkte voortzetting ervan t/m tenminste december 2025. In het proces naar een regionaal programma “van school naar duurzaam werk”, kan de opgedane kennis hierover en de bestaande inzet hieromtrent worden benut voor het invullen van dit verplichte onderdeel onder deze wetswijziging.

Herijking

De (verwachtte) toegevoegde waarde van jongerenparticipatie bij beleid en uitvoering, wordt breed onderschreven in verschillende onderzoeken. Voorbeelden hiervan zijn o.a. de United Nation Development Guide, het internationale IDEA (instute for democracy and electoral assistance) rapport en verschillende wetenschappelijke artikelen. De toegevoegde waarde wensen we ook in Rivierenland te bereiken (zie resultaten, effecten, impact).

Op basis van de gesprekken tijdens het proces als ook het conceptkader voor het toekomstige programma van school naar duurzaam werk, zal de bestaande actielijn - herijkt - worden voortgezet, namelijk:

- De effectief bewezen methode “Speaking minds” van Save the children zal als pilot worden ingezet in de regio. Er wordt in eerste instantie ingezet op 1 programma met 1 klas in de 2e helft van het schooljaar 2024-2025. Op basis van een evaluatie (met partners) kan de regio dan reflecteren op eventuele verdere inzet van de methode in de regio en onder het regionaal programma “VSNDW”. Indien dit een positieve uitkomst kent, is er ook een optie voor een train-de-trainer concept om de methode te borgen in de regio.
- Bij positieve resultaten en de behoefte om de methode breder in te (blijven) zetten in de regio, kan een train-de-trainer module worden ingezet.

Resultaten

We verwachten met de beoogde resultaten (kpi's) verschillende effecten te bewerkstelligen, die een positieve bijdrage leveren aan de ambitie van de aanpak jeugdwerkloosheid.

KPI's

- Er wordt een projectvoorstel uitgewerkt, op basis waarvan in januari 2025 gestart kan worden.
- Hierin nemen we als uitgangspunt mee dat we:
 - Tenminste jongeren uit het vso, pro of mbo in een passende vorm betrekken;
 - Een vraagstuk kiezen wat interessante input oplevert voor het regionaal programma VSNDW.
- Er wordt een evaluatie met partners doorlopen eind schooljaar 24-25.

Effecten

- Jongeren brengen unieke en eigen perspectieven mee die anders niet vertegenwoordigd zijn.
- Jongeren ervaren dat ze een stem hebben in een proces en dit versterkt hun vertrouwen in zichzelf én het proces.
- Participatie brengt de mogelijkheid met zich mee om andere vaardigheden eigen te maken.

Impact

Door het actief betrekken van jongeren, kunnen we hun behoeften en wensen beter begrijpen. Hierdoor kan beleid inclusiever worden opgesteld en beter aansluiten bij de doelgroep zelf. Dit maakt oplossingen effectiever. Zo krijgen meer jongeren op laagdrempelige wijze de best passende hulp en wordt hun startpositie versterkt.

Financiering

Voor het aanpassen van de actielijn “jongerenparticipatie” wordt een totaal budget van € 18.000,- beschikbaar besteld. Dit bedrag is de totale investering voor de uitvoering van één pilot.

Vervolg

In de komende periode wordt verkend met “Speaking minds” of hun methode invulling kan geven aan de beoogde doelstellingen van de regio wat betreft jongerenparticipatie. Op basis hiervan wordt een projectvoorstel uitgewerkt voor de periode 2025 (jan - dec). Minimale vereiste is dat de regionale partners hierbij betrokken zijn en blijven.

Actielijn

Kwikstart

Voortzetten

Context

Bij het opstellen van de huidige aanpak jeugdwerkloosheid, is geconstateerd dat er veel initiatieven en dienstverlening is, maar dit niet voor jongeren is geschreven en niet op een centrale plek te vinden is. Omdat de doelgroep onvoldoende bekend is met het beschikbare aanbod, wordt dit niet optimaal benut en ontvang de jongere uiteindelijk niet altijd de informatie waarnaar ze opzoek zijn.

Analyse

Juist voor de doelgroep jongeren (16-27) verandert er veel, helemaal wanneer het jongeren zijn in kwetsbare positie. Jongeren maken een overgang van jeugdige naar volwassene en krijgen hiermee meer zelfregie. Tegelijkertijd maken ze transitie door tussen onderwijs of naar de arbeidsmarkt, krijgen ze met (wettelijke) verplichtingen te maken of met voor hen nog onbekende instanties. Voor jongeren in deze leeftijdscategorie is het van belang om - passend bij hun leefwereld - informatie hierover eenvoudig en toegankelijk te kunnen vinden (NJI, 2016). Daarnaast hebben ze - wanneer er een hulpvraag bestaat - baat bij professionals die ook overzicht hebben over de (regionale) mogelijkheden en hiermee het bestaande aanbod optimaal benutten.

Wat ?

De bestaande actielijn heeft een verkenning met partners opgeleverd naar een passende digitale vorm om het beschikbare dienstverleningsaanbod toegankelijk te ontsluiten aan de doelgroep. De keuze hiervoor is gevallen op "Kwikstart", een app en website waarop landelijke en lokale (overheids) informatie voor jongeren overzichtelijk en makkelijk wordt gepresenteerd. Inmiddels is de uitrol bij gemeenten in de arbeidsmarktregio van start.

Positionering

De digitale sociale kaart voor jongeren - Kwikstart - is geen wettelijke verplichting voor betrokken partners bij dit domein. Wel wordt het gevuld met bestaande dienstverlening en aanvullende initiatieven in de regio.

Doelgroep

Kwikstart is ontworpen voor jongeren tussen de 16 en 27 jaar. Daarnaast proberen we met Kwikstart ook ouders en professionals te bereiken, betrokken bij deze doelgroep.

Tijdslijn

De bestaande actielijn is volop in ontwikkeling. Momenteel vindt een uitrol plaats vanuit de gemeente Tiel. De overige deelnemende gemeenten in de regio, volgen in de komende periode.

Herijking

Er worden geen aanpassingen of herijkingen doorgevoerd voor de actielijn “Kwikstart”. Wel zijn er een aantal aandachtspunten/kansrijke gedachten meegegeven voor de komende periode, namelijk:

- Een goede verbinding tussen verschillende platformen - online en offline - waar jongeren ook komen. Een voorbeeld hiervan is de online pagina van het regionaal werkcentrum en/of het regionale stagebureau.
- Een goede inbedding van het gebruik van Kwikstart binnen het regionale onderwijs, specifiek het mbo.
- Data goed benutten om inzicht te krijgen in het gebruik ervan.

Resultaten

We verwachten met de beoogde resultaten (kpi's) verschillende effecten te bewerkstelligen, die een positieve bijdrage leveren aan de ambitie van de aanpak jeugdwerkloosheid.

KPI's

- Kwikstart wordt verder) gevuld met lokale informatie vanuit alle deelnemende gemeenten.
- Er wordt actief gecommuniceerd over (de lancering van) de app/website aan de doelgroep.
- Jongeren uit de regio blijven betrokken bij het verdere ontwikkelen en vullen van de lokale pagina's.
- Er is continue aandacht voor het actualiseren van de beschikbare informatie.

Effecten

- Er ontstaat meer inzicht onder de doelgroep over regelzaken en mogelijke dienstverlening en/of ondersteuning.
- Meer jongeren worden bereikt met de communicatie hierover.

Impact

Jongeren hebben meer en beter inzicht in de (regel)zaken die op hen afkomen en welke dienstverlening en ondersteuning er beschikbaar is in de regio. Hierdoor wordt het beschikbare aanbod beter benut. Zo krijgen meer jongeren op laagdrempelige wijze de best passende hulp en wordt hun startpositie versterkt.

Financiering

Voor het voortzetten van de actielijn “Kwikstart” is geen (extra) budget nodig, omdat het op dit moment nog kostenloos wordt aangeboden. Er wordt wel een aanvullend budget gereserveerd voor communicatie. In de komende periode zal € 60.000,- nodig zijn voor deze campagne. Ook wordt uitgegaan van een inzet in uren door de betrokken gemeenten. Dat betreft 6 uur per gemeente per jaar.

Vervolg

In de komende periode wordt verder uitvoering gegeven aan de actielijn “Kwikstart” volgens het bestaande projectplan.

Actielijn

Proces VSNDW

Starten

Context

Momenteel wordt er vanuit het ministerie van OCW - samen met het ministerie van SZW - gewerkt aan de wet (swijziging) van school naar duurzaam werk. Het doel van deze wet is zorgen voor meer gelijke kansen. Jongeren die het nodig hebben krijgen hulp in de stap van school naar werk. Ook zorgen we dat jongeren hulp krijgen als ze hun baan verliezen. Planning is dat deze per 1 augustus 2025 in dienst treedt.

Analyse

De nieuwe wet bestaat uit een combinatie van instrumenten die zowel bij Doorstroompunten, onderwijsinstellingen en gemeenten (werk en inkomen) worden belegd. Hierin moet een expliciete link gemaakt worden naar de domein arbeid en zorg. Ook wordt de doelgroep uitgebreid t/m 27 jaar en wordt deze verbreed. De wetswijziging gaat in op operationele elementen zoals "gegevensuitwisseling", tot aan strategische aspecten zoals governance- en financieringsvraagstukken binnen het vsv-domein en i.r.t. bijvoorbeeld de arbeidsmarktregio. Ondertussen zijn er hoge verwachtingen richting de beoogde samenwerking (spartners), maar is er nog veel onduidelijk in de uitwerking van de wet. Dit alles speelt zich ook af tegen een complex speelveld, waarin ook de werkagenda mbo wordt hernieuwd, de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur in volle gang is en overheid moet bezuinigen op allerlei niveaus en domein. Ondertussen is er een groot verschil in het kennisniveau over de verschillende ontwikkelingen tussen partners en ook binnen organisaties over de diverse domeinen.

Vanuit de analyse, maar ook vanuit inzichten in hoe andere regio's dit aanvielen en opgehaalde behoeften in deze herijking, wordt dan ook voorgesteld om een dedicated procesbegeleider aan te stellen hiertoe.

Wat ?

Om tot een gedragen regionaal programma "Van school naar duurzaam werk" te komen dat voldoet aan alle vereisten van de nieuwe wet, wordt een procesbegeleider ingezet. Deze zal onder gedeeld opdrachtgeverschap van het Doorstroompunt en RW-POA aan de slag gaan met alle betrokken partners. Beoogde resultaten zijn het opleveren van een gedragen regionaal programma incl. een advies t.a.v. de bijbehorende governance.

Positionering

De procesbegeleider zal onder gedeeld opdrachtgeverschap van de vsv-regio (het Doorstroompunt) en de arbeidsmarktregio (RW-POA) aan de slag gaan - in betrokkenheid met de regionale partners.

Doelgroep

Het op te leveren regionale programma VSNDW zet in op de doelgroep 12 t/m 27-jarigen.

Tijdslijn

Vooralsnog wordt indiensttreding van de wet VSNDW voorzien per 1 augustus 2025. Dat betekent dat het proces hiernaartoe z.s.m. dient te starten, om tijdige besluitvorming plaats te kunnen laten vinden, zodat er gewerkt kan worden vanuit een Rivierenlands regionaal programma vanaf deze termijn.

Herijking

Het toevoegen van deze actielijn is niet zozeer een aanpassing van de bestaande aanpak jeugdwerkloosheid, maar een aanvulling erop. De verwachte toegevoegde waarde is breed, maar zit o.a. op de volgende elementen:

- Een spoedige start maakt dat er een gedegen proces met ruime aandacht voor betrokkenheid, draagvlak en kennisuitwisseling met en door partners kan worden georganiseerd; zonder daarbij de tijdslijnen uit het oog te verliezen.
- Een verdieping en verbreding van de samenwerking tussen het onderwijs, arbeidsmarkt en zorgdomein heeft baat bij een gezamenlijke sturing op het proces.
- Bovenstaande brengt ook met zich mee dat de interpretatie van de diverse in ontwikkeling zijnde wetswijzigingen of actieplannen rondom dit thema, met deze domeinen continu kan worden toegespitst richting het regionaal programma VSNDW.

Een aantal aandachtspunten zijn meegegeven t.a.v. deze actielijn:

- Naast oog voor het proces en de complexe werkelijkheid, is het centraal stellen van de jongere essentieel. Belangrijk is dat - in een periode waarin veel verandert - de ondersteuning aan jongeren niet hieronder lijdt.
- Naast de route van school naar duurzaam werk, ook verkennen hoe de route van werk naar duurzaam werk en uitkering naar duurzaam werk voor deze doelgroep geborgd is in de regionale ondersteuning.

Resultaten

We verwachten met de beoogde resultaten (kpi's) verschillende effecten te bewerkstelligen, die een positieve bijdrage leveren aan de ambitie van de aanpak jeugdwerkloosheid.

KPI's

- Er wordt een uitvraag uitgezet op basis waarvan de procesbegeleider wordt geworven.
- Er wordt een procesaanpak opgesteld, met daarin opgenomen mijlpalen en (tussentijdse) resultaten.
- Er wordt een regionaal programma VSNDW opgeleverd.

Effecten

- Er wordt een gedegen proces doorlopen, waarin verbinding, kennisuitwisseling, samenwerking en resultaatgerichtheid centraal staan.
- Er worden duidelijke lijnen getrokken tussen de strategische, tactische en operationele aspecten.
- Er ontstaat een nauwe(re) samenwerking tussen de arbeidsmarktregio (en haar partners) en de VSV-regio (en haar partners).

Impact

Vanuit een nieuw regionaal programma wordt er daadkrachtig, effectief en kostenefficiënt uitvoering gegeven aan:

- Het tegengaan van het voortijdig schoolverlaten
- Het verhogen van het aantal vsv'ers dat na een jaar terugkeert in onderwijs of aan het werk is.

Zo krijgen meer jongeren op laagdrempelige wijze de best passende hulp en wordt hun startpositie versterkt.

Financiering

Voor het starten van deze actielijnen wordt verwacht dat een budget van €120.000 nodig is. Hierin zullen - vanuit de gedachte van gedeeld opdrachtgeverschap - ook gedeelde investeringen van €60.000 vanuit zowel arbeidsmarktregio (RW-POA) als VSV-regio (Doorstroompunt) worden gedaan.

Vervolg

In de komende periode zal een procesbegeleider worden geworven. Deze zal op basis van een procesaanpak aan de slag gaan en uiteraard t.z.t. zichzelf voorstellen in nodige regionale gremia.

5

BEGROTING

Het financiële plaatje in één plaatje.

Wat kost het?

HOE BETALEN WE DAT?

Wie betaalt dat?

Totaalplaatje?

VOOR HOELANG BETALEN WE DAT?

Kernteam jongeren

Actielijn 1

Benodigde middelen:

- €30.000 deelname kernteam(overleg)
- €30.000 uitvoering acties kernteam
- €50.000 stelpost aanvullende dienstverlening

Bekostiging:

- Decentralisatie uitkering jeugdwerkloosheid (RW-POA)
- In-kind uren projectleiding (RW-POA)
- (deels) In-kind uren deelname doorstroompunt

Optimale overstap

Actielijn 2

Benodigde middelen:

- €214.000 inzet overstapcoach
- €90.000 ontwikkeling routekaarten
- €111.256,- van passend onderwijs naar passend werk

Bekostiging:

- Decentralisatie uitkering jeugdwerkloosheid (RW-POA)
- In-kind deelname ontwikkeling routekaarten door partners

Jongerenparticipatie

Actielijn 3

Benodigde middelen:

- € 18.000,- Pilot schooljaar 24-25

Bekostiging:

- In-kind uren voor coördinatie door projectleider RW-POA
- Decentralisatie uitkering jeugdwerkloosheid, RW-POA

Kwikstart

Actielijn 4

Benodigde middelen:

- € 60.000,- voor communicatie

Bekostiging:

Verder vullen platform en actualisatie per semester vragen om enkele (in-kind) uren deelnemende gemeenten

Proces VSNDW

Actielijn 5

Benodigde middelen:

- €120.000 Procesbegeleiding gedurende juli 2024 - augustus 2025

Bekostiging:

- €60.000 VSV-budget, Doorstroompunt Rivierenland
- 60.000 Decentralisatie uitkering jeugdwerkloosheid, RW-POA

BEGROTING

Totaal

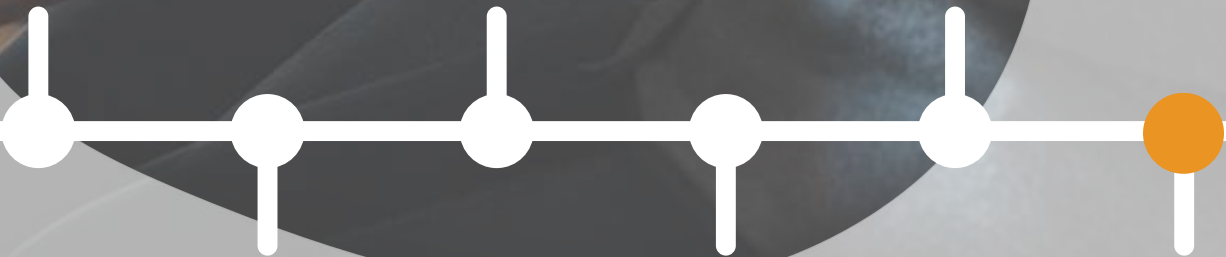
INVESTERING

€ 723.256 ,- Totaal
€ 309.256 ,- Waarvan aanvullende middelen

€ 723.256 ,- Totaal
€ 249.256 ,- Aanvullende midden uit DU Jeugdwerkloosheid

6 VERDER

Iedereen deed mee. Bedankt daarvoor!

Wat vind jij?

DOE JIJ MEE?

Even voorstellen.

Goed je weer te zien

HOE WERKEN WE SAMEN?

In januari 2024 zijn we gestart met de herijking van de regionale aanpak jeugdwerkloosheid. **"We"** zijn gestart - verdient een **vetgedrukte** vermelding. De betrokkenheid van partners bij interviews en werksessies was extreem waardevol en voelde als vanzelfsprekend. De openheid in gesprekken en scherpste in reflecties heeft ontzettend veel inzichten gegeven. Voor deze herijking én het proces richting een regionaal programma VSNDW. En tot slot, de getoonde en nogmaals uitgesproken bereidheid om hier gezamenlijk de schouders onder te (blijven) zetten - voor de Rivierenlandse jongeren - is onomstotelijk van grote toegevoegde waarde.

Vol vertrouwen vanuit dit proces, blikken we graag vooruit. Met dit (concept) herijkte regionale (plan van) aanpak jeugdwerkloosheid, breekt een fase van vastleggen - **definitieve besluitvorming** - aan in het derde kwartaal van 2024. Bij een akkoord, kan gerekend worden op voortvarende en effectieve uitvoering tot en met tenminste december 2025. Bij opname van actielijnen uit deze aanpak in het aanstaande regionale plan VSNDW vanaf augustus 2025, kan zelfs een verder perspectief geboden worden aan de ingezette samenwerkingen en initiatieven.

VERKZAAK
RIVIERENLAND

ROC Rivor

Yuverta

Leerwerkloket
Rivierenland

Werkgevers
servicepunt

vso-pro
Duurzame samenwerking

uwv
Regio Rivierenland

RW-POF
Rivierenland

MOZAIEK

WILDEB
VACATUREP
Rivierenland

En nu, op naar een vliegende start vervolg!

Om een vlot vervolg te geven aan de (verdere) uitvoering van alle actielijnen, zijn hierin een aantal (specifieke) actiepunten benoemd. Deze worden bij positieve besluitvorming onder coördinatie van de coördinator jeugdwerkloosheid direct ingezet, in nauwe betrokkenheid en samenwerking met de diverse partners. Hieronder zijn per actielijnen een aantal van deze actiepunten concreet benoemd:

Actielijn 2: Optimale overstap

Voor de overstapcoach en bijbehorende routekaarten wordt expliciet ingezet op een groeimodel.

- De bestaande stuurgroep bij deze actielijn wordt aangevuld (naar behoefte) met nieuwe deelnemende partners gedurende het verbredingsproces, op basis van de ondertekende samenwerkingsafspraken.
- De coördinator jeugdwerkloosheid en netwerkcoördinator vso-pro trekken samen op in het benutten van het regionale netwerk voor betrokkenheid van scholen, zoals bijv. het scholenoverleg.
- De overstapcoach zal verkennen in welke vorm hij goed aangehaakt kan worden bij het bestaande uitstroomoverleg.
- Er wordt contact gelegd met de ISK voor mogelijke uitbreiding hiernaar. Eenzelfde verkenning wordt uitgevoerd richting reguliere vo-scholen.

Actielijn 4: Kwikstart

- De coördinator jeugdwerkloosheid blijft hiervoor aanspreekpunt. In de komende periode verkent hij met partners hoe het gebruik optimaal gestimuleerd kan worden onder jongeren, bijv. via:
- Inbedding in reguliere lesprogramma's (ROC Rivior, Yuverta), scholenoverleg (reeds geweest).
- Ook andere vindplekken van jongeren worden in kaart gebracht voor de communicatiecampagne, zoals huisartsen, sportclubs, jongerenwerk.

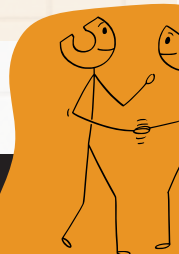
Actielijn 1: Kernteam jongeren

- Kernteam jongeren is in de lead voor het organiseren van vervolggesprekken met tenminste S-BB, LWL en RMT.
- Projectleider kernteam jongeren organiseert een startsessie om de verbinding met de werkgeverskant te verkennen/versterken. Hiervoor wordt o.a. het WSP betrokken.
- Q4 wordt benut om een jaarplan voor 2025 op te stellen op basis waarvan de verschillende kansen/aanpassingen worden verzilverd/gerealiseerd.

Actielijn 3: Jongerenparticipatie

- Het scholenoverleg wordt benut om de methode toe te lichten en een oproep te doen naar geïnteresseerde scholen voor nu, dan wel de toekomst.
- Daarnaast wordt ook verkend naar de mogelijkheid om de pilot voor komend schooljaar onder te brengen bij geïnteresseerde scholen zoals ROC Rivior en De Brug.

Actielijn 5: Samenhang proces VSNDW

- De expliciete rollen van de contactgemeente, centrumgemeente en contactschool worden in het procesvoorstel expliciet ingebed. Hierover wordt met de betrokken organisaties nog gesproken.
- Er moet een goede link zijn naar de bestaande regionale gremia, zoals het partneroverleg RW-POA.
- In verlengde van het bovenstaande, is het van belang om vroegtijdig de governance onder de loep te nemen en kijken welke quick wins te realiseren zijn.